

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
постанов Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 р. № 420 і
від 27 грудня 2019 р. № 1175»

I. Визначення проблеми

Питання стимулювання розвитку відновлювальної енергетики є одним із пріоритетів державної політики України в електроенергетичному комплексі та інструментом гарантування енергетичної безпеки держави, особливо в умовах цілеспрямованих атак агресора проти енергетичної інфраструктури. Зростання частки відновлюваних джерел енергії (далі – ВДЕ) в енергетичному балансі країни передбачено Енергетичною стратегією України на період до 2050 року, що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 373-р та Національною економічною стратегією на період до 2030 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179.

Верховною Радою України 25 квітня 2019 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» (далі – Закон № 2712-VIII), яким внесені зміни, зокрема, до Закону України «Про альтернативні джерела енергії» (далі – Закон), Закону України «Про ринок електричної енергії» та Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» які, серед іншого, передбачають запровадження конкурентної моделі стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії шляхом проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки.

Відповідно до частини дванадцятої статті 9³ Закону аукціони проводяться в електронній торговій системі відповідно до порядку проведення аукціонів з розподілу квотипідтримки, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Крім того, згідно з частиною чотирнадцятою статті 9³ Закону для участі в аукціоні суб'єкти господарювання взаємодіють через електронні майданчики, підключені до центральної бази даних електронної торгової системи. Порядок відбору операторів електронних майданчиків для проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки, авторизації електронних майданчиків, надання доступу авторизованим електронним майданчикам до електронної торгової системи, розмір та порядок сплати плати за такий доступ затверджуються Кабінетом Міністрів України.

На виконання вимог Закону було прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 року № 1175 «Про запровадження конкурентних умов стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії», яка включає в себе Порядок проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки, Порядок відбору операторів електронних майданчиків для проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки, та якою визначено державне підприємство

«Прозорро.Продажі» адміністратором електронної торгової системи.

Необхідно зазначити те, що Верховною Радою України 30 червня 2023 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та зеленої трансформації енергетичної системи України» (далі – Закон № 3220-ІХ), яким передбачається удосконалення процедури проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки.

Удосконалення аукціонної моделі підтримки відновлюваної енергетики потребує невідкладного врегулювання та внесення відповідних змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 року № 1175 «Про запровадження конкурентних умов стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 року № 420 «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес».

З метою належного виконання абзацу третього пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 3220-ІХ Міністерством енергетики України розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 р. № 420 і від 27 грудня 2019 р. № 1175» (далі – проект постанови).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Зазначена проблема розвитку відновлюваної енергетики в Україні не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів оскільки проблема вирішується виключно шляхом державного регулювання.

Оскільки проблема не врегульована чинними регуляторними актами, зазначена проблема не може бути розв'язана.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю прийняття проекту постанови є удосконалення та приведення у відповідність до вимог норм Закону № 3220-ІХ постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 року № 1175 «Про запровадження конкурентних умов стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 року № 420 «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес», що дозволить забезпечити проведення аукціонів з розподілу квот підтримки.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	Порядок проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки відповідатиме вимогам Закону № 3220-ІХ, що дозволить забезпечити проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки та продовжити розвиток відновлюваної енергетики України в економічно ефективний спосіб. Це сприятиме зниженню вартості «зеленої» електроенергії та забезпеченню балансової надійності енергосистеми України
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Порядок проведення аукціонів не відповідатиме вимогам Закону № 3220-ІХ, що унеможливить проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки та призведе до поступової зупинки розвитку сектору відновлюваної енергетики в Україні через обмеженість терміну дії «зеленого» тарифу та відсутності державних механізмів стимулювання

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	Забезпечення сталого розвитку екологічно чистих альтернативних джерел енергії відповідно до Енергетичної стратегії та міжнародних зобов'язань України. Зниження ціни на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел. Узгодження темпів розвитку відновлюваної енергетики з розвитком електроенергетичного комплексу в цілому. Підвищення інвестиційної	Відсутні

	привабливості сектору відновлюваної енергетики України, що сприятиме залученню інвестицій у повоєнне відновлення держави. Імплементация положень Acquis ЄС щодо розвитку відновлюваної енергетики	
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	Не виконання міжнародних зобов'язань України, у тому числі щодо імплементации положень Acquis ЄС. Зменшення інвестиційної привабливості сектору відновлюваної енергетики України, що негативно позначиться на перспективах залучення інвестицій у повоєнне відновлення держави. Збереження високої ціни на вироблену з альтернативних джерел електричної енергії, що матиме негативний вплив на конкурентоздатність економіки України та добробут населення

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	Проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки призведе до встановлення ринкової ціни на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел	Відсутні

	<p>та її зниження, в порівнянні з системою підтримки за фіксованим «зеленим» тарифом. Визначення річних квот підтримки та графіку проведення аукціонів дозволить забезпечити сталий розвиток галузі, подальше зростання частки екологічно чистої енергії в кінцевому споживанні, узгодить розвиток сектору ВДЕ з можливостями електроенергетичного комплексу України щодо інтеграції таких об'єктів, що сприятиме безпеці постачання електричної енергії споживачам. Сприятиме залученню інвестицій у розвиток відновлюваної енергетики України та створенню нових робочих місць</p>	
<p>Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Збереження високої не ринкової ціни на електроенергію, вироблену з альтернативних джерел, в рамках поточної моделі підтримки за «зеленим» тарифом, що у довгостроковій перспективі негативно позначиться на тарифі на електроенергію для громадян. Поступова зупинка розвитку</p>

		сектору екологічно чистої відновлюваної енергетики. Погіршення екологічної ситуації в Україні. Зменшення інвестицій в розвиток мережевої інфраструктури територій, зниження доходів місцевих громад внаслідок недоотриманих податків
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання	2*	2**	-	-	4
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	50%	50%	-	-	100%

* - ДП «Гарантований покупець», оператор системи передачі НЕК «Укренерго»;

** - адміністратор електронної торгової системи ДП «Прозорро.Продажі» та учасник аукціону (у зв'язку з тим, що на етапі розробки нормативно-правового акту неможливо визначити кількість учасників аукціону та величину потужності, що буде заявлена таким учасником, далі розглядається вплив на суб'єкта господарювання - учасника аукціону, який є переможцем та в подальшому буде реалізовувати проект з будівництва об'єкта відновлюваної енергетики встановленою потужністю 10 МВт);

Суб'єкти малого підприємництва, які потенційно можуть реалізовувати проект з будівництва об'єкта відновлюваної енергетики, не підпадають під вимоги Закону в частині обов'язкової участі в аукціонах з розподілу квоти підтримки, тому оцінка впливу на сферу їх інтересів не проводилася.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	Для гарантованого покупця - визначення чітких правил організації та проведення аукціонів. Для оператора системи передачі - забезпечення	161,84 грн Витрати, пов'язані із необхідністю ознайомлення з новими вимогами регулювання

	<p>балансової надійності, операційної безпеки режимів функціонування об'єднаної енергетичної системи України в умовах зростання частки відновлюваної енергетики з негарантованим графіком виробництва електричної енергії.</p> <p>Для адміністратора електронної торгової системи - визначення чітких механізмів функціонування електронної торгової системи.</p> <p>Для учасника аукціону – переможця:</p> <p>визначення чітких і прозорих правил проведення аукціону; отримання довготривалої стабільної підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії терміном 12 років, що буде сприяти залученню інвестицій та технологій у сектор відновлюваної енергетики України</p>	
<p>Альтернатива 2</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Для гарантованого покупця - витрати, пов'язані із необхідністю компенсації виробникам</p> <p>3</p>

		<p>альтернативних джерел різниці в ціні за високим «зеленим» тарифом та ринковою ціною на електричну енергію.</p> <p>Для оператора системи передачі - витрати, пов'язані з необхідністю компенсації гарантованому покупцю послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, а також із потребою в забезпеченні балансової надійності об'єднаної електроенергетичної системи України в умовах зростання частки ВДЕ з негарантованим графіком виробництва електричної енергії.</p> <p>Для адміністратора електронної торгової системи - недоотриманий дохід від адміністрування електронної торгової системи.</p> <p>Для учасника аукціону – переможця - відсутність державної підтримки та стимулів для реалізації проектів відновлюваної енергетики в Україні,</p>
--	--	---

		зниження обсягу інвестицій в сектор відновлюваної енергетики
--	--	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	161,84 грн Витрати, пов'язані із необхідністю ознайомлення з новими вимогами регулювання
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	0 грн Оскільки аукціони з розподілу квоти підтримки ще не проводилися, наразі неможливо визначити обсяги витрат

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	4	Високий бал. Усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть. Надає можливість забезпечити проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки відповідно до умов чинного законодавства, забезпечити збільшення частки екологічно чистої електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, у структурі загального кінцевого енергоспоживання при одночасному забезпеченні операційної безпеки, економічності режимів функціонування об'єднаної енергетичної системи України, зниженні вартості «зеленої» електроенергії для споживачів, створенні прозорих,

		сприятливих умов для потенційних інвесторів, національних планів, стратегій та міжнародних зобов'язань України, у тому числі євроінтеграційних, сприятиме залученню інвестицій у повоєнне відновлення України
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	1	Мінімальний бал. Показує неможливість досягнення цілей державного регулювання в наслідок відсутності проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки. Несе загрозу для сталого розвитку відновлюваної енергетики та виконання національних планів, стратегій і міжнародних зобов'язань України, у тому числі євроінтеграційних

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	Можливість реалізації нових об'єктів відновлюваної енергетики, що дозволить забезпечити децентралізацію генеруючих потужностей, сталий розвиток енергосистеми та залучення інвестицій у відновлення України	161,84 грн Витрати, пов'язані із необхідністю ознайомлення з новими вимогами регулювання	Реалізація конкурентної моделі підтримки (аукціонів) надає можливість забезпечити збільшення частки екологічно чистої електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, у структурі загального кінцевого енергоспоживання при одночасному забезпеченні операційної

			<p>безпеки, економічності режимів функціонування об'єднаної енергетичної системи України, зниженні вартості «зеленої» електроенергії для споживачів, створенні прозорих, сприятливих умов для потенційних інвесторів.</p> <p>Дозволить виконати національні плани, стратегії та міжнародні зобов'язання України в частині розвитку ВДЕ та зниження обсягу викидів парникових газів</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін</p>	Відсутні	<p>Втрата потенційних можливостей для залучення інвестицій та реалізації нових об'єктів відновлюваної електроенергетики</p>	<p>Альтернатива передбачає поступове сповільнення розвитку сектору відновлюваної енергетики в Україні. Унеможливає виконання національних планів, стратегій та міжнародних зобов'язань України в частині розвитку ВДЕ та зниження викидів парникових газів</p>

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки дозволить реалізувати конкурентну модель стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел шляхом проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки, яка довела свою ефективність в понад 70-ти країнах світу. Буде забезпечено сталий розвиток відновлюваної енергетики України в економічно ефективний спосіб, що сприятиме зниженню вартості «зеленої» електроенергії та забезпеченню балансової надійності режимів енергосистеми України. Сприятиме залученню інвестицій у повоєнне відновлення України	Відсутні
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Така альтернатива є неприйнятною, оскільки проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки буде неможливим. Це призведе до зупинки розвитку сектору відновлюваної енергетики в Україні через обмеженість терміну дії «зеленого» тарифу та подальше зростання вартості електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел відповідно до чинних умов стимулювання. А також створить загрозу порушення балансової надійності режимів ОЕС України внаслідок відсутності з боку державних органів та їх установ регуляторних можливостей щодо контролю обсягу введення та типів нових потужностей з ВДЕ	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття проекту постанови, що передбачає удосконалення аукціонної моделі підтримки відновлюваної енергетики та запровадження конкурентних умов стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії в економічно ефективний спосіб відповідно до кращих міжнародних практик.

Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження цього проекту постанови:

- а) дії суб'єктів господарювання – ознайомлення із змінами в законодавстві;
- б) дії органів виконавчої влади – забезпечення інформування громадськості про внесені зміни в законодавство шляхом його оприлюднення.

У разі прийняття проекту постанови передбачається збільшення частки екологічно чистої електричної енергії, виробленої з ВДЕ, у структурі загального кінцевого енергоспоживання.

Міністерство енергетики України для впровадження проекту постанови має погодити проект із заінтересованими органами та подати його на розгляд Кабінету Міністрів України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрат на виконання вимог проекту постанови для центральних органів виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування не передбачаються.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проекту постанови не обмежений у часі, що надасть змогу досягти цілей державного регулювання повною мірою.

Проект постанови набирає чинності відповідно до законодавства з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними обов'язковими значеннями показників результативності є:

- 1) обсяг коштів і час, які витратять суб'єкти господарювання на виконання вимог – 40,46 грн, 1 година;
- 2) розмір надходжень до державних і місцевих бюджетів – 0 грн;
- 3) кількістю суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія. Дія проекту постанови поширюватиметься на оператора системи передачі,

гарантованого покупця, адміністратора електронної торгової системи, учасників аукціонів;

4) рівнем проінформованості суб'єктів господарювання з основних положень – 100% (проект постанови розміщено на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України <https://www.mev.gov.ua/>).

Прогнозними додатковими значеннями показників результативності є:

1) обсяг річної квоти підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії щодо якого суб'єктами господарювання буде набуто право на підтримку (МВт);

2) частка електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії в енергобалансі держави (%);

3) загальний обсяг встановлених потужностей ВДЕ в рік (МВт).

Кількісні значення додаткових показників буде встановлено статистичним методом під час проведення базового відстеження.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності буде здійснюватися Міністерством енергетики України шляхом здійснення статистичного аналізу на основі звернень суб'єктів ринку електричної енергії.

Базове відстеження результативності буде здійснюватися через рік після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після базового відстеження, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього.

Перший заступник Міністра

Юрій ВЛАСЕНКО

« _____ » _____ 2023 р.

Додаток 2
до аналізу регуляторного впливу
(розділ III)

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	Альтернатива 1	Альтернатива 2
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, вдосконалення технологій виробництва), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше, гривень 1: ознайомлення із проектом регуляторного акта - 1 год. 2: вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2023 рік", з 1 січня 2022 року становить – 40,46 гривні.	1*2 = 40,46	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	40,46	-
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання*, одиниць	4	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	161,84	-

*Для підрахунку витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії проекту постанови, використовувався метод мінімальних можливих витрат.